

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

12 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători - Țurcan Anatolie, Toma Nadejda, Cobzac Elena și Guzun Ion,

a judecat, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului Militar al Diviziunii de Pușcași nr.353 din 18 aprilie 1944, în cauza penală în privința lui

Ureca David xxxxx a.n. xxxxx, originar și domiciliat la data condamnării în xxxxx.

Asupra recursului menționat, Colegiul penal lărgit,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Tribunalului Militar al Diviziunii de Pușcași nr.353 din 18 aprilie 1944, Ureca David a fost condamnat în baza art.54-1 lit.(a) din Codul penal al RSSU, la 10 ani privațiune de libertate, cu interdicții în drepturi, pe un termen de 5 ani, cu confiscarea averii personale.

2. Potrivit sentinței, inculpatul Ureca David a fost declarat vinovat și condamnat pentru faptul că, în anul 1932 a traversat frontiera de stat în direcția României, unde a locuit 10 ani. Ulterior, în timp ce teritoriul satului Corotnoe era ocupat de trupele române, s-a reîntors în sat, unde a ocupat funcția de primar și a îndeplinit ordinele ocupanților.

În ședința de judecată, inculpatul Ureca David, vina în comiterea infracțiunii a recunoscut-o integral și a declarat că, în anul 1930 a fost lipsit de toată averea, care a fost trecută în proprietatea statului. Măsuri de represiune în privința lui nu au fost luate, astfel că el a mers la muncă în orașul Odessa, unde a lucrat până în anul 1932. În septembrie 1932, când s-a întors acasă, a scris o cerere primăriei satului să-i fie restituite averea confiscată. La cererea sa a primit răspuns negativ, ceea ce l-a indispus mult, moment în care a hotărât să plece din URSS. În România a solicitat azil, după care a muncit la negru. În 1942, s-a reîntors în satul natal, care a fost ocupat de români. Autoritățile române l-au ajutat să își recupereze averea. În luna aprilie a

anului 1943, i s-a propus funcția de primar și el a acceptat-o. Îndeplinea indicațiile românilor, supraveghea ieșirea la muncă a populației, iar dacă aceștia nu doreau să muncească, îi pedepsea, astfel că pe parcursul activității a pedepsit și fizic câteva persoane. La fel, a făcut și afirmații insultătoare la adresa puterii sovietice din motiv că, era supărat pe nedreptatea manifestată în privința lui.

3. Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, a declarat recurs în anulare, prin care, invocând temeiul prevăzut de art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, solicită casarea sentinței Tribunalului Militar al Diviziunii de Pușcași nr.353 din 18 aprilie 1944, cu încetarea procesului penal și reabilitarea condamnatului, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea inculpatului la răspundere penală.

Recurentul a invocat că, sentința de condamnare emisă în privința lui Ureca David este o încălcare flagrantă a drepturilor și libertăților fundamentale stipulate în Convenție și anume încălcarea dreptului la un proces echitabil, care conform art.6 pct.44) din Codul de procedură penală reprezintă un viciu fundamental admis în cadrul examinării precedente a cazului, ce în mod direct afectează decizia adoptată.

4. Judecând recursul în anulare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis, din următoarele raționamente.

Potrivit art.452 alin.(1), coroborat cu art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac.

Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

La 30 decembrie 1992, a intrat în vigoare Legea nr.1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Colegiul penal lărgit menționează că, potrivit art.3 al Legii nominalizate, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 07 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice în baza deciziilor organelor de stat judiciare sau extrajudiciare pentru „*trădare de patrie*”.

Sub acest aspect, instanța de recurs în anulare reține că, prin sentința Tribunalului Militar al Diviziunii de Pușcași nr.353 din 18 aprilie 1944, Ureca David a fost condamnat în baza art.54-1 lit.(a) din Codul penal al RSSU, la 10 ani privațiune de libertate, cu interdicții în drepturi pe un termen de 5 ani, cu confiscarea averii personale.

Din conținutul sentinței rezultă că, Ureca David a fost judecat pentru trădare de patrie exclusiv în baza declarațiilor acestuia, fără a fi cercetate alte probe, precum și fără participarea apărătorului, astfel, încălcându-se flagrant drepturile și libertățile

omului. Erorile menționate, instanța de recurs le apreciază drept viciu fundamental în cadrul procedurii precedente care au afectat hotărârea atacată și care servesc drept temei de casare a sentinței în cauză.

Ținând cont de cele constatate și de prevederile art.435 alin.(1) pct.2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit găsește prezente în speța vizată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Ureca David, în baza art.54-1 lit.(a) din Codul penal al RSSU, cu casarea acesteia, urmând, în temeiul prevederilor art.391 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală și Legii nr.1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, încetarea procesului penal, din motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală cu reabilitarea condamnatului.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare devine pasibil admiterii, cu casarea totală a hotărârii irevocabile atacate, ca fiind afectată de un viciu fundamental, cu dispunerea încetării procesului penal, din motiv că sunt prezente circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

5. În conformitate cu art.art.435 alin.(1) pct.2) lit. b), 453 alin.(1), 457 alin.(3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul în anulare declarat de adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, casează sentința Tribunalului Militar al Diviziunii de Pușcași nr.353 din 18 aprilie 1944, în privința lui *Ureca David xxxxx*, condamnat în baza art.54-1 lit.(a) din Codul penal al RSSU, cu încetarea procesului penal și reabilitarea acestuia.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 12 octombrie 2020.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Toma Nadejda

Cobzac Elena

Guzun Ion